

Posamezna štev. „Dneva“ stane 6 vin.; ravno toliko posamezna številka „Bodeče Neže“.

„DAN“ izhaja vsaki dan zjutraj; tudi ob nedeljah in praznikih. Vsako nedeljo ima humoristično prilogo „BODEČA NEŽA“. Za ljubljanske naročnike stane „Dan“ s prilogo dostavljan na dom celoletno 20 K, mesečno 1 70 K; brez priloge celoletno 18 K, mesečno 1 50 K. Za zunanje naročnike stane „Dan“ s prilogo celoletno 22 K, četrtletno 5 50 K, mesečno 1 90 K. — Naročnina se pošilja upravnistvu.

Telefon številka 118.

DAN

Neodvisen političen dnevnik s tedensko humoristično prilogo „Bodeča Neža“.

Posamezna štev. „Dneva“ stane 6 vin.; ravno toliko posamezna številka „Bodeče Neže“.

Uredništvo in upravnistvo: Učiteljska Tiskarna, Francišanska ulica št. 6.

Dopisi se pošiljajo uredništvu. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo, rokopisi se ne vračajo. Za oglase se plača: peti vrsta 15 v, osmrtnice, poslana in zahvale vrsta 30 v. Pri večkratnem oglaševanju po: pust. — Za odgovor je priložiti znamko.

Odgovorni urednik Radivoj Korene. Last in tisk „Učiteljske Tiskarne“.

V težkih časih.

Vnovič smo v kritičnem položaju. Bojujemo zelo nevaren boj, ogrožujemo življenjske interese ostalih narodov in države. Naša monarhija je v zelo težavnem položaju, bolj kot kdaj prej. V tem usodnem trenutku hoče vlada pokazati svetlo, da je dovolj močna, da more povečati armado, napolniti svoje blagajne in zgraditi strategične železnice, kjer so potrebne. Nemci se vse leto trenotno, ko bodo mogli nahujskati vse močnejše te države proti nam. Naša politika mora vladarju in vsem odgovornim krogom dokazati, da naš boj ni naperjen proti monarhiji, temveč samo in edino proti Nemcem.

Dr. Kramar.

Z navedenimi besedami je hotel dr. Kramar pokazati sedanjí položaj naše države. Dr. Kramar je star politik in ima obširno obzorje — tako, da dobro ve, kaj se godi in kaj se pripravlja. Zato njegove besede niso brez pomena. Dr. Kramar je s temi besedami hotel opravičiti tudi svojo politiko in svojo uslužnost do vlade. S te strani mu bodo čehi gotovo izjavili le v toliko, v kolikor opozarja na nevarnost za državo in se sklicuje na to, da je treba pokazati, da bo čehov ni naperjen proti kroni, državi ali vladi, temveč le proti Nemcem. To so lepe besede, ki jim lahko vsak veruje.

Toda pri nas je prišlo zadnji čas v veljavo, da se vsaka narodna zahteva, vsaka narodna manifestacija, vsako narodno gibanje smatra za veleizdajništvo. To se godi tudi po drugih kotih naše države. In namreč, da bi vlada skrbel za narodne in kulturne potrebe svojih narodov — jih zapostavlja in skrbi samo za svoje Nemce. Posledica tega je, da narodi s tem večjo silo zahtevajo svoje pravice, kar vodi do bojev in pobojev (n. pr. Trst), drugod pa do veleizdajniških procesov. Vse to ne kaže, da ima vlada resno voljo rešiti državo iz nevarnosti, kajti notranji mir med narodi in notranja zadovoljnost vseh državljani in za državo manjšega pomena, kakor polne kase in dobri topovi.

Vlada ima v zadnjih časih bridke skušnje, iz katerih bi se lahko kaj naučila. Spijonov in izdajalcev je bilo dovolj — v krogih, kjer jih je najmanj iskala — veleizdajniški pro-

cesi so vsemu svetu pokazali našo slabo stran — podkupljeni poslanci pa niso — zanesljivi.

S § 14. vlada ni pokazala, da hoče delati z narodnimi zastopniki — to ne obeta nič dobrega.

Boj avstrijskih Slovanov je obrnjen proti Nemcem — vlada to dobro ve — toda ona nalašč podtika narodom druge namene, da bi prikrila svoje krivice.

Živimo v težkih časih. To pišejo in vedo vsi. Ali pa bo § 14. pot rešitve — to je drugo vprašanje.

Senzacionalno vest o „Dnevu“

prinaša „Slov. Narod“, ki piše:

Ministrstvo zunanjih del deli — denar! Znano je, da ima ministrstvo zunanjih del obilico denarnih sredstev na razpolago v razne — »patriotske« svrhe. V te »patriotske« namene spada, tako vsaj pravijo, tudi podkupovanje časopisov. Če je to res ali je morda samo zlobna izmišljotina, tega mi navadni zemljanji, ki nimamo stika z visoko politiko, seveda ne moremo vedeti. Zgodilo pa se je nedavno tega tu v Ljubljani to-le: S cesarskega Dunaja je prišel šek poštne hranilnice, glaseč se na 600 kron. Šek je bil naslovljen na upravnistvo tovariša »Dneva«, kot odposiljatelja pa je bilo na šeku zabeleženo »c. kr. ministrstvo zunanjih del«. (K. k. Ministerium des Aeusseren). V upravnistvu niso vedeli ne kam, ne kod z denarjem, prebrskali so vse knjige, pregledali so vse listine, a niso mogli nikjer najti in nikjer iztakniti, da bi bilo »c. kr. ministrstvo zunanjih del« kje vpisano med dolžniki. Ker ni bilo od nikoder nobenega dopisa, v kakšno svrho naj služi doposlani denar, se je uprava obrnila na odposiljatelja »c. kr. ministrstvo zunanjih del« z vkladno prošnjo, naj blagovoli pojasniti, v kakšno svrho je bilo poslanih onih 600 K. Ker na ta dopis ni bilo nobenega odgovora, se je sklenilo, da se sprejeti denar vrne odposiljatelju. To se je tudi zgodilo.

Tako se glasi zgodba o 600 K, ki jih je poslalo v Ljubljano »c. kr. ministrstvo zunanjih del«. Čemu, zakaj, to je vprašanje! Ali se je morda denarna pošiljatev samo pomotoma naslovila v Ljubljano, ali pa je bila morda namenjena v Split klerikalnemu listu »Dan«, ki tamkaj izhaja pod uredništvom nekoga dr. Alfreviča, o katerem so dalmatinski listi že opetovano trdili, da je — konfident? Ali je bila ona denarna pošiljatev prikrit poskus podkupovanja, kakršen je na primer v navadi, kakor so pokazale razne afere, v so-

sedni Madžarski? Mogoče je oboje, saj je notorično znano, da je v naši ljubí Avstriji polno listov, ki žro iz jasli dispozičijskega fonda, kakor je tudi znano, da gotovi faktorji kaj radi kupujejo liste, ki jim ne pišejo po godu, z — denarjem. Kdo nam bo razrešil uganko? Sicer pa je škoda, da se je denar vrnil. Ako ministrstvo zunanjih del kar tako slepo razpošilja stotake, je to znamenje, da ga ima na razpolago v obilici. Čemu mu potem vračati denar? Čemu mu vračati, ko naše obrambne organizacije tako krvavo potrebujejo denar! Naj bi se bilo razdelilo od onih 600 K 300 kron družbi sv. Cirila in Metoda, 300 K pa »Braniboru« in izrecno bi se naj bilo pripomnilo, da je to darilo »c. kr. ministrstva zunanjih del« imenovanima narodnoobrambnima društvoma! Kak nepopisen vihar bi nastal na to v nemškem časopisu in v kakšni zadregi in zagati bi bilo ministrstvo, ki bi se moralo zagovarjati zaradi darila družbi sv. Cirila in Metoda in »Braniboru«! Škoda, res, škoda, da se to ni zgodilo. V tem slučaju bi morda edino prišlo na dan, kakšne namene je ministrstvo pravzaprav imelo z onimi 600 kronami! Sicer pa nam ta afeta, ki je za »Dan«, kar izrecno naglašamo, potekla povsem čisto, vzbujajo sum, da so v Sloveniji listi, ki radi sprejemajo razne subvencije in delajo potem politiko, ki jo žele gotovi faktorji. Morda je naš sum upravičen, ako je upravičen, bo enkrat tudi resnica prišla na dan.

Štajersko.

Šostani. Opozorjamo na znano narodno igro s petjem »Rokovnjača«, ki se bo igrala pri nas v nedeljo, 5. aprila 1914, ob 3. uri popoldne.

Igra je skozinskoz prepletena z resnimi in šaljivimi prizori. Posebno prizor v »Črnem grabnu« je krasen. Nihče naj ne zamudi te lepe igre! Ponavlja se 19. aprila t. l. Čisti dobiček gre za Sokolski dom.

Celje. Slovenski dijaki, slovenska mladina, pozor! Znano ti je, da je Celje nemško gnezdo, da ti še razni Švabi in nemški pobalini slovensko govoriti prepovedujejo. To pa samo iz sovraštva do Slovencev. Po strani pogledujejo razni policaji, ako govoriš slovensko. Ako govoriš o bratih Srbi, mislijo takoj, da si izdajalec. Zatorej mladina slovenska, pazi na vsako besedo, ki jo izgovoriš! — Prizadeti!

Celje. Na celjski pošti ne dajejo strankam slovenskih prejemnih listov in se zgovarjajo, da jih nimajo. To je samo izgovor! Na celjski pošti se tudi pripeti, da se sploh nahruji kakšna kmet, da se ne sprejme, da mora biti nemško napisano! Vprašamo sl. c. kr. pošto ravnateljstvo, kdaj bo teh razmer konec! — Več strank!

Celje. Nemški turnarji izzivajo Sokolice in Sokole s tem, da vpijejo svoj blaženi »Heil«. Najbolj pa steguje svoja usta čevljar Berna, ki živi največ od slovenskih strank. Ali Vas ni sram, da še na cesti ljudi napadate s tem, da ravno takrat, ko gre Slovenec ali Slovenka mimo, vpijete Heil! Sramota!

Celje! Pozor! Tudi Benkovič, slovenski poslanec, se sramuje javno govoriti slovensko. Ta je Slovenec samo takrat, ko se bližajo volitve, potem pa je samo »poslanec«.

Celje. Celjski policaji se zelo jeze, da nosijo dijaki slovenske sokolske znake. Tebi, slovenska mladina, pa kličemo: le tako naprej, nič se ne sramovati. Bodite ponosni na svoj narod!

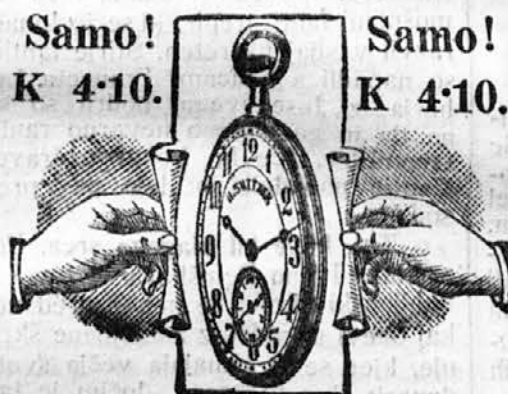
Neustrašeno naprej! Slovenci, Slovenke, kupujte Ciril in Metodove znake!

Maribor. (Izlet sokolskega naraščaja.) V nedeljo dne 22. t. m. je priredil mariborski »Sokol« svojemu naraščaju prvi letošnji izlet v Sent Peter pri Mariboru. Se pred napovedano uro so pričeli dolajati mali Sokolčki in kmalu jih je bilo skupaj do 50. Ko je ta četa pogumno korakala skozi Melje, je to seveda močno zbudilo par naših renegatov, ki pa si sami niso upali nastopiti. Zato so se pogumno skrili za — polodraslo svojo mladež, ki je počakala vračajoče se in jih na prav smrkolinski način izzivala. Odlikoval se je baje v prvi vrsti neki mokri nemški učiteljček, ki jo je po poštno skupil Eden gospodov, ki so spremljali naraščaj, mu je prisolil par prav vročih klofut, ki mu bodo gotovo ostale v trajnem spominu. — Prišedši v St. Peter, je poskrbel Sokol naraščaju za potrebno okrepčilo in razvedrilo. Veselo je bilo gledati ozarjena ličeca in blesteče oči naših malih, ko so se z zahvalo razšli ob povratku.

Mariborska policijska nesramnost. Kot poročamo na drugem mestu, je prišlo ob povratku sokolskega naraščaja v Maribor minulo nedeljo do izzivanja od strani par nemških pobalincev. Oni, ki je dobil naprosene klofute, se je šel potem pritožiti na policijsko stražnico na Tegethoffovi cesti. Dočim mu je delal bale eden policajev, da se mu je prav zgodilo in da še zasluži kot nameček še 25, je drugi, stražnik Munda — seveda rojen Nemec — dejal: »Kdor se med otrobe meša, ga svinje požoro.« Munda se je najbrže spomnil nazaj na one čase, ko je služil kot — hlapec v Čeliki Nedelji. Takrat, ko še

H. Suttner, Ljubljana, Mestni trg 25.

Samo!
K 4-10.

Samo!
K 4-10.

Št. 410 Nikel ank. rem. Rosk.
jako dobro idoča samo K 4-10.

Najbogatejša zaloga vseh vrst ur kakor tudi največja izbira zlatnine in srebrnine po jako nizkih cenah.

Zahtevajte cenik, kateri se razpošilja zastoj in poštne prosto.

Lastna prot. tovarna ur v Švici.

:: Tovarniška znamka „IKO“. ::

Zastopstvo tovarne ur „ZENITH“.

LISTEK.

M. ZEVAKO:

Srce in meč.

Roman iz francoske zgodovine.

Po Moreverjevem odhodu je stopil opoda v maršalovo sobo, ki je ležala v prvem nadstropju in gledala z okni na majhno dvorišče, kjer so stali hlevi.

»Ali nadaljujeva pot, svetlost?« je prašal opoda.

»Bogme, ne: ostaniva tu! Bodi pa pripravljen jutri zarana, in zdaj mi naroči večerjo, zakaj pot mi je napravila appetit.«

Opoda je hitel naglo, da izvrši gospodarjevo povelje.

Ta hip pa je začel Henrik Monmoransi na dvorišču, pod svojim oknom, srdito kričanje.

»Pravim vam, da ga ne boste dali semkaj! Ali sem gospodar v svoji krčmi ali ne?«

»Jaz pa pravim, da mu je čisto dobro tu! Pri Pilatu! Pri Barab!«

»Ta glas!« je vzkliknil Henrik Monmoransi in se zdrznil.

»Ta hlev je samo za gosposke konje!« je zarjul krčmar.

»In jaz vem prisežem, da moj konj ne pojde med vaše krave!«

»Gospod capin, dam vas vreči na cesto!«

»In jaz vas naklestim, gospod krčmar!«

»Vi, da me naklestite! Ej, bogme, prav reko ljudje: Deseti brat je zmeraj tat!«

»In še bolj prav: Anžovinec — sirovinec, pa: Star oštr — pijana zver!«

»Sirovinec! Jaz sirovinec! Jaz pijana zver! Smrt božja, to mi poplačaš dragol!«

Ostanek krčmarjevega govora se je izgubil v vrsti srditih vzklikov ki so prešli kmalu v tullenje in nazadnje v milo ječanje.

Henrik, ki je bil stekel naglo na dvorišče, je zagledal dve človeški senci, izmed katerih je ena klestila drugo z vso vestnostjo in v nemo pravega strokovnjaka v tej koristni panogi telovadbe.

»Na pomoč! Ubiti me hočejo!« je viknil krčmar, videč, da prihaja ojačenje.

Zakaj tisti izmed obeh, po katerem so padale batine, ni bil nihče drugi kakor oštr sam v svoji lastni osebi.

Pretepač pa je prekinil svoje opravilo, pozdravil vkladno novodošleca in mu dejal:

»Gospod, po vašem miru in nastopu sklepam, da ste plemič. Plemič sem tudi jaz, in če vam je prav, vas naprosim za razsodnika v tem sporu.«

Maršal je pokimal, da, toda molčal je.

»Poglejte,« je nadaljeval neznanec, vrtač z očmi po mraku, da bi razbral črte svojega sobesednika,

»ta falot, ki sem ga premikastil po svojih najboljših močeh, zahteva, da naj umaknem svojega konja iz hleva in ga preselim v kravjo stajo.«

»Hlev ima prostora samo za troje konj,« je zastokal krčmar. »Koma dovolj za jezdenega in prtljažnega konja tega gospoda in za konje njegovega opode!«

»Kjer je prostora za troje konj, ga je tudi za četvero. Mari ne, gospod? Tako lepa in dobra živalca! Pokažem vam jo, gospod, da boste sodili bolje. Ohe, gospodar, daj leščerbo!«

Krčmar prepričan, da najde oporo v prvem gostu, ki ga je imel za jako bogatega, sodeč po naročeni večerji, je skočil naglo prižigat leščerbo.

Takoj, ko jo je prinesel, pa jo je pograbil Monmoransi in obrnil njeno luč na neznanca, ki je brusil toli odločno svojega konja, še preden ga je mogel oni pogledati. Zdrznil se je in v smev je raztegnil napol njegove ustnice.

»Oh!« je dejal sam pri sebi. »Saj sem si mislil že po glasu.«

Istočasno je odrinil Henrik hlevna vrata, pogledal v notranjščino in zapazil poleg svojih treh konj grozovito mršavo kljuse s štrlečimi kostmi, obrabljenimi kopiti, ogoljenimi boki, nenaravno dolgim vratom in izbočenimi nadočnicami: prava podoba živali skrivnega razodetja. Temu konju se je poznalo, da ni jedel že nekaj časa in da že dolge

tedne ni okusil ovsu. Vendar pa se je zdel krepak preko vsake izkušnje in stal trdno na svojih dolgih, kolčastih nogah.

»Vidite, gospod,« je vzkliknil v tem neznanec, »vidite to fino glavo, to zlahtno rast, to svetlo kožo in te vitke noge? Povejte, ali zasluži takšna žival, da bi spala pri kravah?«

Monmoransi se je obrnil, držeč leščerbo v roki, in zamrmral: »Prav imate, gospod de Pardajan, ta konj ima svojo ceno!«

Neznaneč je zazijal in izbuljil oči. Na jezik mu je silil vzklik — ime!... Toda Monmoransi ga je ustavil s samim svojim pogledom in povzel glasno:

»Gospod, najin krčmar je pripravljen ugoditi vaši pravični zahtevi. Vi pa bi me počastili, ako hočete večerjati z menoj. Nobenih ceremonij — saj veste, kakšna je navada med plemiči... Saj sprejmete, kaj ne da?«

Tako govoreč je segel maršal Danvilski v krčmarjevo veliko začudenje Pardajana pod pazduho in ga potegnil s seboj.

Pardajan, še osupeljši od gostilničarja, se je dal voditi, ne da bi zinil besedo.

Očividno pa je na poti z dvorišča v sobo premislil svoj položaj; zakaj, ko so se zaprla vrata za njim, in za maršalom, se je postavil predenj prav po korenjaško, levico na ročnikom svojega rapirja, z desnico

si vihaje sive brke, ter izpregovoril brez kake vidne vznemirjenosti:

»Veseli me, da vas vidim zdravega in čilega, svetlost!«

Poklonil se je, vzravnaval se in nadaljeval z dvignjeno glavo in mežikaje z očmi:

»Postarali ste se nekoliko... Ah, bogme, nekako devetnajst let vam je bilo, ko sem bil zadnjikrat deležen časti, pokloniti se vaši svetlosti, in če štetim prav, jih imate zdaj že svojih šestinideset; lep črnolasec ste bili in ni vam bilo para v umetnosti, zavijati si brke tako, da so babnice norele in da so se vas dedci bali... Kako se človek izpremeni! Vraga, saj vidim res že sive lase na vaših sencih! In kakšna trpka guba vam obdaja ustnice! Kako vam je zagrenel obraz! No, kajpak, preveč prijazen itak ni bil nikoli... Jaz, kakor vidite, sem do malega se tisti ko nekdanj... Mi, stari klateži se nič več ne staramo, kadar smo dosegli neko gotovo dobo... V svojem štiridesetem letu sem bil že takšen, kakršnega me vidite, in ob svojih stoletnici, ki jo vsekakor upam doživeti, ne bom nič drugačen. Sicer pa, visokost, sprejmite moje ponižne čestitke! Mnogokrat sem vas slišal hvaliti kot sabljača di primokartello, kakor se je rad izražal neki rokovnjač, moj prijatelj; pravijo, da nam je malenkost, razpoloviti človeku glavo, in da ni več števila hugenotom, ki ste jih spravili na oni svet.

ni »znač« nemški, se mu pač še niti samalo ni, da bo kdaj kot »nemški« policaj v »nemškem« Mariboru — pljuval v obraz lastnim sorojakom. Tega nestrpnega gospoda bi si bilo dobro pred sodnijo natančneje ogledati. Dobro bi bilo tudi na istem mestu dognati, koliko nemščine da si je Munda v teku let priučil, da nas sme javno — s svinjarni titulirati...

Društvo železničarjev za podporo v slučajih smrti in boleznih (juž. žel.), s sedežem v Mariboru, je imelo minolo nedeljo v »Gambirnovi dvorani« svoj izredni občni zbor. Dnevni red je obsegal samo eno točko: **Izpremembo pravil.** Za danes naj omenjamo le najvažnejše sprejete izpremembe: § 1. Napis se izpremeni v toliko, da se **društvu določa sedež v Mariboru.** § 4. Starostna doba za pristop se določi za največ 38 let. § 5. Pristojbine se pobirajo pri blagajni, postaja Maribor »juž. železnica«. § 6. Izvoli se samo en načelnik. K isti točki: Revizorji pregledajo vsak mesec vknjižbe. § 7. Načelnik mora vsak mesec sklicati vsaj eno sejo odbora. § 12. Vsak obolet član mora svojo bolezen javiti načelniku pismeno najkasneje v 8 dneh, drugače se nani ne ozira. Izvenmariborska društva (podružnice) pošiljajo k rednemu letnemu občnemu zboru v Maribor za vsakih 100 članov enega delegata, ki ima glasovalno pravico. Članarina ostane prejšnja: mesečno 75 vin, za osebo, oziroma člana. Več prinese »Jugoslav. železničar«.

Goriško.

Občinske volitve in Nemci v Gorici. Nemški »Drang nach dem Süden« postaja vedno bolj značilen in nevaren. Svoj čas so bili Nemci zadovoljni, ako se jim je posrečilo dobiti v svoje kremplje par trgovin, sedaj pa hočejo že vladati v občinskem svetu. Za Nemce je to seveda popolnoma naravno, ker oni sploh ne morejo misliti, da bi bili komu podložni, toliko manj pa še Slovence. Zato se pogajajo za Lahi, ki jim hočejo podariti celo en mandat pri predstojih občinskih volitev. Nemci pa z enim samim mandatom nikakor niso zadovoljni, ampak se na skrivnem močno jezijo čez kamoro. (To nam je znano iz ust enega glavnih goriških Nemcev!) Sklenili so, da na vsak način pomagajo Lahom do zmage, čeprav pri tem trpi njihova vsemiška »Herrschaft«. Pri tem pa imajo upanje na večji plen v prihodnosti. Te dni so imeli neke neko tajno posvetovanje, kjer so sklenili, da ne sme noben Nemec glasovati za slovenske kandidate. Posebno pa so to zabičali železničarjem in sicer pod kaznijo! Slovenci, pokažite privrženostem tujcu, da je Gorica vaša, za katero ste pripravljene žrtvovati svoje najlepše moči! Stopite na plan, da vidi tujec vašo silo, pred katero naj se polomijo njegove ošabne peroti!

Gorica. (Vojaška slavnost.) V ponedeljek 23. t. m. je praznovalo tukajšnje vojaštvo obletnico zmage pri Novari. Na predvečer je godla vojaška godba po vseh glavnih ulicah, na katerih ni bilo opaziti veliko Lahov. Policijska oblast je preskrbela vse potrebno, da se omogočijo kake mazinjanske demonstracije od strani goriških iredentistov. Sam Casapiccola je jahal pred godbo, katero so ščitili tudi drugi državni policaji. Izgredov ni bilo in sicer zaradi kompromisa, ki so ga medsebojno sklenili Lahi in Nemci za občinske volitve. V ponedeljek je bila slovesna vojaška maša. Po mestu je viselo par črno-žoltil zastav.

Gorica. (Vojaška vest.) V začetku prihodnjega meseca bodo zopet zrakoplovne vaje na tukajšnjem vojaškem letališču. Vaj se bo udeležilo kakih 20 novincev. Vojaška oblast je prepovedala občinstvu dostop na letališče.

Električni razsvetljavo v Gorici bo za sedaj preskrbovala električna centrala v Trzinu in sicer zaradi čiščenja kanala, ob katerem stoji elektrarna v Redipulji (Sredipolji). Delo bo trajalo en mesec.

Tiskarski škrtar je bil zopet hudoben. V »Dnevu« od nedelje je zamenjal Lahe za Jugoslovane in ednino za množino, kar s tem popravljamo.

Gorica. (Kavarna »Corso«.) Kljub temu, da je preskrbljeno v tej kavarni s slovenskim časopisem, je treba opomniti, da g. kavarnar premalo skrbi za potrebe Slovencev, ki v velikem številu pohajajo njegovo kavarno. Po naši sodbi ni na mestu, da je dobila nova »Trilester Wochenpost« častno mesto na državniku, dočim »Jugoslavije« ni niti med lokalnimi listi, ki so »shranjeni« v posebni »stelaži«. »Jugoslavija« je dnevnik, »Wochenpost« pa je tednik! Gospod Karl De Rosa naj blagovoljno potrebuje

ukreniti, da se popravi ta nedostatek!

»Slovenec« in slovenščina! V poročilu o dohodkih Lege nazionalne je prinesel ljubljanski Slovenec ime »Dignano« namesto pristno slovenskega Tinjan! Čudno, toda resnično!

Gorica. Zadnji čas je pripeljala tržaška policija več Lahov iz kraljestva v Gorico, od koder jih morajo mestni laški stražniki spremeniti do meje blažene Italije. Tržaški municipij protežira laške podanike, policijska oblast jih mora pa izganjati!

»Piccolo« od ponedeljka je bil zopet zaplenjen, ker je prinesel žaljive in nesramne besede nekega Lahona na protestnem shodu v gledališču »Fenice«, kjer so se zasramovali Slovenci in njihove pravice. Državni cenzor pa je po našem mnenju še marsikaj spregledal!

Pristno lahonstvo! V Gorici živi neki človek, ki se pri vsaki priliki zaletava v Slovence in Hrvatce. Dasi ravno je njegovo učenjstvo zelo dvomljivo, se ta človek vedno rad ponaša s svojo bistroumnostjo, s katero žali Slovence in celo znanee, s katerimi je prišel slučajno v dotiko. Sam se smatra za pristnega potomca Rimljanov, dočim njegovo ime priča o popolnem slovenskem pokolenju. Njegov stari oče, kakor tudi stric sta še dandanes zavedna Hrvata. Naj ne misli ta človek, da so nam neznana njegova skrivnostna pota! Za danes dovolj!

Goriški kapucinarji in politika. Kakor smo pred kratkim navedli iz zanesljivega vira, pripadajo goriški kapucinarji stari struji in delajo — na skrivnem seveda — proti novostrujarjem. Zato so se pa tudi oglašili v starostrujarskem »Goriškem Listu«, ker so vedeli, da jih bo ta list gotovo zagovarjal kot svoje pristase. Čudimo se, kako so našli novostrujarskega poslanca, da vraga za njih prošnje za podporo! Pa menda se to ni zgodilo iz same hvaležnosti? Kakor pravijo, g. mireski župnik prav rad in pogosto zalaja med tihe samostanske zidove. Zvedeli smo, da se poslanec na čast obhajajo posebne pojedine, pri katerih se g. poslanec večkrat kaj zareče v škodo novostrujarjev. Je pač zanimiva ta »nova struja«!

Slovensko gledališče v Gorici. V sredo dne 25. t. m. popoldne ponovi dramatični odsek tukajšnjega »Sokol« v Trgovskem domu burko v treh dejanjih »Veleturist«, koje se je z velikim uspehom igralo že prošlo nedeljo. Začetek točno ob 3. popoldne. Z ozirom na to, da se igra vrši popoldne, se pričakuje obilen obisk tudi od strani okoličanov. Več je razvidno iz lepakov. — »D. O. S.«

Dnevni pregled.

Nastič uradnik v zunanjem ministrstvu. Kdo je Nastič? Nastič je tisti individuum, ki je sfabriciral potrebni material, da se je lahko začel »veleizdajniški« proces v Zagrebu, ki je bil potem potom abolicije ustavljen. Nastič je liral material tudi črnogorskega Miklavžu, da se je ta potem lahko potom bombnega procesa rešil vseh samostojno mislečih Črnogorcev in jih pometal v ječo. 15. maja 1909 je prof. Masaryk v dunajski zbornici naslikal ta individuum sledeče (po stenografskem zapisniku): »O Nastiču se je že mnogo pisalo. Imate nemški spis zagrebskih zagovornikov, v katerem je označen za agent-provokaterja. Eden od obtožencev (v veleizdajniškem procesu) je pravil, da trguje, kakor je slišal, s kožami; pri tem je mislil na človeške kože. (Ta človek je bil vsled tega dva dni zaprt v samotni celici in dobil dva dni posta.) ... pokažem vam, da se temu možu ne sme verjeti. Ne govori resnice, potvarja dejstvo, da moram reči in imam tudi dokaze za to, da laže. Je tip površnega človeka. Njegove sodbje, konstatiranje dejstev so silno površna, vedno in vedno najdeta, da si nasprotuje. Vidimo tendenco, ki je silno značilna, kako se trudi iz malenkosti, na primer iz zasebnih pism, ki jih objavlja, napraviti nekaj, kar stvarno sploh ne drži. (To vse se namreč tiče njegovih fabrikacij). Je strašno nenatančen in če stoji pred vprašanjem govori vedno drugače. Z eno besedo, je to absolutno nezanesljiv človek in lažnik! Več ne rečem.« To je karakteristika človeka, ki je sedaj uradnik v ministrstvu.

Kake ljudi sprejemajo v avstrijsko diplomatsko službo, se vidi iz Nastičevega slučaja. Ta mož je namreč postal uradnik v zunanjem ministrstvu, torej je bil sprejet v diplomatsko službo in lahko se zgodi, da pride v par letih tudi v kak zunanji konzulat ali poslaništvo. In za tega Nastiča je rekel sam Friedjung, ko se mu je očitalo, da je v zvezi z Nastičem, da se more tega človeka

(Nastiča namreč) prijeti samo s kleščami! Tak človek torej pride kot uradnik v zunanje ministrstvo in potem se nekateri ljudje še čudijo, da je avstrijska diplomacija taka kot je. Nastič jo bo še »poboljšal«.

Župnik Sinkovec proti vojakom. Župnik Sinkovec v Skofji Loki je znan po svojih pridigah. Dobrega je v njih malo, največ je hujkanja. Zadnji čas se je spravil nad vojake in je pridigoval, da naj starši vojakom ne pošiljajo denarja, češ da imajo vsega dovolj (Sinkovec menda že dolgo ni bil lačen in bi menda najraje denar sam pobral). Vsak človek ima srce za vojaka, le debeli Sinkovec jim ne privoščijo tistih par krajcarjev, ki jim jih pošljejo — dobri starši. Kakor slišimo, so slovenski fantje na Sinkovca zložili šalijo pesem, ki se prepeva. Ko jo dobimo, jo bo priobčil »Dan«.

Razburjenje v Šmartnem ob Savi. Dne 19. t. m. je prišel župnik Petrič od Sv. Petra v Šmartno, kjer je imel mašo. Po maši je župnik pozval vsačane na kratek pogovor. In veste kaj je predlagal? Da hoče imeti v cerkvi nov altar. Pomislite ob tej draginji in pri teh dokladah — pa naj plačujemo še po 100 in več kron za nov altar. Razdelil je ljudi v tri oddelke — da morajo plačevati eni po 25, drugi po 50, tretji po 100 kron. Od ene strani nas dere deželni zbor — od druge pa župnik. Može so vzeli kljub vsemu še to breme na svoje rame. Ko so se pobotali — so možje vprašali, koliko je cerkvenega premoženja. Župnik je rekel — da jim to ni nič mar. Potem so vprašali, koliko bo stal altar — mož pa jim pravi, da je to njegova stvar. Če je vaša stvar, pa nič ne plačamo so rekli možje. Ko je to slišal, je mož v sveti jezi rekel, da jim bo maše vzel in da odpusti cerkvenika iz službe. Može so rekli: »Cerkovnika plačamo mi in mi bomo odločevali o njem. Z našimi pa naj naredi, kakor hoče. Če gremo vsak dan v Ljubljano, bomo šli pa še v nedeljo k maši. Saj bo imel sam škodo.« Eden za več.

Bratno društvo »Triglav« v Radovljici priredi danes v sredo 25. marca, ob 8. uri zvečer v salonu g. Kunstelina predavanje. Predava g. Franc Dolžan, profesor iz Kranja o ustoličenju zadnjega koroškega vojvode na Gosposvetskem Polju.

»Klub slovenskih tehnikov v Pragi« ima svoj redni občni zbor v petek, 27. marca ob polu 8. uri zvečer v restavraciji Trunečkovi na Vinogradih s sledečim dnevnim redom: 1. Poročilo odbora. 2. Volitev novega odbora. 3. Pravila »Zveze slov. akad. teh. društev«. 4. Slučajnosti.

Fantovski pretep s palicami. Dne 19. t. m. popoldne je nastal v Razboru, v občini Trojana, med tamšnjimi fanti prepri, ki se je kmalu razvil v silajen pretep. Strije fantini so napadli s palicami Franceta Lebarja iz Jesenovega, podrli so ga na tla in ga smrtno nevarno ranili. Dvomi se, če bo Lebar ozdravel. Fantie napadaleci pridejo pa pred sodišče.

Tat, ki je bil blagega srca. Posestniku Ivanu Remškarju iz Loga v ljubljanski okolici je nekdo pred nekaj dnevi ukradel iz zaklenjene škrinje, kjer se je nahajala večja svota denarja dvesto kron, dočim je tat, ki je bil očividno blagega srca, ostalo svojo pustil popolnoma nedotaknjeno.

S hudobije razrezal sito pri stroju. V papirnici v Goričanih je dne 18. t. m. neki neznan storilec iz hudobnosti razrezal z nožem sito pri papirnem stroju in tako napravil škodo za petdeset kron.

Nesreča vsled pijanosti. V Zapužah je padel te dni 26letni hlapec Janez Bešter v pijanosti med vožnjo z voza na tla in ja zadobil več poškodb na glavi.

Nesreča pri delu. Pri gradnji ceste Škofja Loka-Trata se je pone srečel te dni delavec Janez Bertonec s tem, da je padel med delom z mostu na neki les in se težko poškodoval na životu.

Obstreljen divji lovec. 21letnega kajžarja Jožeta Senico iz Trnova je zasabil te dni neki lovec v gozdu pri Golobinjaku, ravno ko je Senica »jagal«, seveda brez dovoljenja in ga je ustrelil v spodnji del života ter ga težko poškodoval.

Ljubljana.

Aretacija zaradi neke brošure o gosposvetskem polju. Včeraj opoldne je bila policijska preiskava pri g. V. Zalarju. G. Zalar je baje prejel neko brošuro, ki jo je tiskala Statnarjeva tiskarna. Brošura je konfiscirana. Na stanovanju niso našli nobene brošure. Kljub temu je našli obvedla s seboj g. Zalarja in dijaka Endlicherja, da se dožene, kje je brošura.

O prof. Robidlu dobivamo opeptovano pritožbo. Dijaka Hudolesa je

baje tako ranil v glavo, da mu jo je moral dr. Rojc šivati. Bil je cel mesec obvezan. V šoli se z dijaki prepira — namesto da bi učil. O slov. igralnih pravi, da so »geniigent«, in pošilja dijake v nemško gledališče. Ali ne bo temu konec!

Slovensko gledališče. V sredo in soboto zvečer se uprizori na slovenskem odru vlezanimiva noviteta »Nezdramljivi Izidor«. Burka, katero sta spisala R. Neal in N. Ferner, je ena izmed najboljših najnovjših nemških iger. Igrala se je povsod z največjimi uspehi in je tudi letošnjo sezono privlačna točka dunajskih in drugih nemških gledališč. V glavni vlogi Izidorja Činkolija nastopi g. Povhe; njegovo ženo Balbino igra ga. Bukšekova, dvornega svetnika pl. Wodopietz-a g. Danilo, subretko Ceci de Cavalnia ga. Juvanova, visokošolca Milana Kukca g. Grom, skladatelja Miculinietta g. Šest, profesorja Bobka g. Skrbinšek. Režijo vodi g. Skrbinšek.

Poročilo o »Wertherju« priobčimo jutri. Opera je, kakor vse dosedanje, krasno uspela. Gledališče je bilo seveda polno.

Cestne pasti v Novem Vodmatu. Znano je, da se kopljejo rovi, da bo Sava pritekla tudi pod oblast Župana Oražna. V nedeljo se je vračal neki gospod zvečer proti domu. Na cesti po Ježami je bilo že temno in gospod je padel v nedeljski obliki v 2 m globok jarek. To bo gotovo zanimalo slavno vodmatsko policijo, pa ne zato, ker je mož pošteno zaklel (zaradi kletve se v Ljubljani kaznuje! kakor je poročal »Dan«) ampak zato, ker bi bilo treba jarke za varovati z lučjo in ograjo, da se ne zgodi kaka hujša nesreča.

XXIII. redni občni zbor zadruge gostilničarjev, kavarnarjev, žganjetočnikov in izkuharjev v Ljubljani se vrši v četrtek dne 26. marca 1914 ob pol 3. uri pop. v veliki dvorani mestnega magistrata v Ljubljani.

Aretacija. Policija je aretirala na Ambrozevem trgu dninarja Henrika Jermna iz Homca pri Kamniku radi prepovedanega povratka in ga izročila okrajnemu sodišču.

Nesreča. 14letni sprevodnikov sin Franc Frank iz Spodnje Šiške je našel te dni slepo vojaško patrono, ki jo je vtaknil v kol vrtno ograje ter začel s kladivom tako dolgo tolči po nji, da je priletela iz luknje z veliko silo in je zadela dečka na levem stegnu ter ga težko poškodovala.

Redni letni zbor »Društva za otroško varstvo in mladnisko skrb v sodnem okraju Ljubljana« bo 26. sušca 1914 ob 6. uri popoldne v dvorani mestnega magistrata v Ljubljani.

Javno predavanje g. Chraske o Kristusovem trpljenju se bo vršilo v četrtek ob osmih zvečer v šolski dvorani pri evangelijski cerkvi na Mar. Terezije cesti. Vstop vsakomur prost.

Amater-fotografi! Društvo »K. S. A. F.« priredi v kratkem vlezanimiv in brezplačen tečaj za brouni oljetisk (Bromöldruck), ki bode trajal par večerov. — Kakor je več ali manj znano, je ta tehnika v moderni umetniški fotografiji pridobitev zadnjega časa in je vsled svojih posebnih lastnosti zelo priporočljiva amaterjem, ki goje umetnost na polju moderne fotografije. Tehnika omogočuje posameznikom z lahkoto doseči ves mogoče in individualne efekte. Predavanje, združeno z praktičnimi demonstracijami te tehnike, bode obsegalo tudi kratek pregled raznih drugih fotogr. procesov. Vsi, ki se nameravajo tečaja udeležiti, naj blagovolijo nemudoma javiti svoj naslov društvu: »K. S. A. F.« v Ljubljani, (katero daje tudi vsa druga potrebna pojasnila), da bode mogoče društvu pravočasno poslati primeren lokal. — O kraju in času prireditve tečaja, se prijavljeni pravočasno obveste. Društvo »K. S. A. F.« bode skušalo v bodoče prirejati razne tečaje in predavanja za svoje člane. Ker so pa take prireditve često združene z mnogimi stroški, je v velikem interesu vseh amaterjev, da delajo na to, da se krog redno plačujočih članov društva vedno širi. — Prijave za pristop novih članov je istotako pošiljati na naslov društva: »Klub slov. amater-fotografov« v Ljubljani.

Umrli so v Ljubljani: Bleha Helena, obč. uboga, 93 let. — Terdina Ivana, služkinja, 46 let. — Walter Jažefa, usmiljenka, 76 let. — Bertonec Fran, dninar, 51 let. — Magovc Josip, sin posestnika. — Teischmeister Jožefa, žena čevljarja, 36 let. — Tičar Barbara, dninarja, 74 let. — Pavšek Martin, delavec, 63 let. — Zakrajšek Ant., prosjak, 61 let. — Črnivec Uršula, žena delavca, 44 let. — Kolar Benedikt, sin služkinje, 1 dan. — Reiner Franc, posestnik, 32 let. — Wagentruz Marija, mestna uboga, 69 let.

— Loterijske številke. Trst? 86, 67, 25, 80, 70.

Trst.

Italijanski »shod« za univerzo in demonstracije. »Trst je bil, je, in ostane italijanski«, to so besede, ki jih slišimo iz ust Italijanov in iz »Piccola« vsak dan. Če bi te besede odgovarjale resnici, potem bi imeli Italijani tudi toliko poguma, da bi sklicevali javne shode. V resnici pa se Italijani v Trstu ne upajo zborovati javno, pač pa zborujemo javno mi Slovenci, ki nas — kakor trdijo Italijani — ni v Trstu. Če nas ni, zakaj nam potem ne razbijejo shodov, ko ima na naše shode vendar vsak prost vstop? Že to je dosti jasno znamenje, da smo, da imamo moč in da nas noben ne more zatajiti. Mi nastopamo brez strahu, javno, Italijani pa se tresejo in niti na misel jim ne pade, da bi sklicali kak javen, vsakemu pristopen shod. Dobro namreč vedo, da bi jim v tem slučaju slaba predla. Tudi nedeljski shod ni bil javen; vršil se je po § 2. Vsak, ki se je hotel tega »shoda« udeležiti, je moral prinesiti listek s sabo. Listke pa so dali samo tistim, ki jih od nog do glave poznajo kot zagrizene Italijane. Poleg vsega tega pa je bilo pri vходу v dvorano nastavljenih okrog 10 Italijanov, zaupnikov, ki so si še posebej vsakega došleca, čeprav je imel listek, prav temeljito ogledali. Če pa je bil kdo, ki se jim je zdel sumljiv, pa so ga prijeli za vrat ter ga peljali pod kap. Na shodu, ki je izgledal prav pajcarski, so govorili med drugimi tudi poslanca dr. Pitacco in dr. Gasser ter župan dr. Valerio. Naravno je, da so udrili kolikor se je dalo po Slovincih. Hrvatih, Srbih in Slovanih sploh. Kar se tiče dogodkov na Revoltelli, so seveda izvalili vso krivdno na Jugoslovanske dijake. Zborovalci pa so vpili: »Živio Sangulin!« (Lep »živio«, če je ondesel prestreljen roko!) Sangulin, ki je prišel ravnokar iz bolnišnice, se je nahajal med zborujočimi in prav letno se mu je zdelo, da so mu Italijani prirejali take »ovacije«. In menda je ravno zato sklenil, nastopiti proti Slovanom še ogorčeneje, da bi žel še večjo hvalo, kar je po shodu tudi poskusil. Na shodu so klicali Italijo na pomoč za dosego italijanske univerze v Trstu. Sklenilo se je tudi, da italijanski minister za znanje stvari, ki se misli sestati z Berchtoldom v Opatiji — ne sme v našo državo. Italijansko dijaštvo v kraljestvu mu mora zastaviti pot v znak protesta proti zatiranju avstrijskega italijanstva. Lepe reči, kaj ne? Ko so se prav pošteno izkožali, so shod zaključili in se vsuli na ulico, z namenom seveda, da Slovence pretepo. To se ni zgodilo, pač pa so morali Italijani poslušati našo slovensko himno »Hej Slovani«, ki je zadonela na Carduccijevi ulici. Na posamezne Slovence so se hoteli vreči cele gručice, a policija, ki je je bilo vse polno, je to preprečila. Najnesramnejše se je obnašal dijak Revoltelle Sangulin. Prvi se ja zagugal proti Slovincem in je vpil »Abbasso i sciavi«, to pa vkljub temu, da ima prestreljeno roko in je komaj prišel iz bolnišnice. K sreči mu nihče ni zrahljal reber — bilo je pač preveč policajev. Če se bo to človeče tako obnašalo, jo bo »fiasalo«, o tem smo prepričani, da bo imelo embaj za vselej dosti in da ne bo več v stanu tuliti »Abbasso i sciavi«. Naši ljudje so dolgo mirni in hladni; ko pa je preveč. Ta demonstracija je končala s tem, da so bili trije Italijani aretirani in sicer zato, ker so napadli nekoga — Nemca. (Italijansko-nemška zveza ob volitvah!) Tega shoda in teh demonstracij naenumejša stara brezobzoba ne more vzeti resno.

Italijanska fakinaža je začela napadati tudi naše slovensko žensstvo. V ponedeljek popoldne je italijanska mularija zasledovala dve služkinji, ki sta govorili med seboj slovensko in ju prav nesramno zmerjala in jima pljunila v obraz. Ivanka L. pa je dobila od te zverjadi močan sunek v prsi. Tekli sta in se skrili končno v neko vežo v ulici Stadion. S tem sta se ubranili italijanskim napadalcem. Ali tem napadom že ne bo enkrat konec? Če bo šlo tako naprej, bomo prisiljeni tudi mi odgovarjati z enakim.

Zaradi napada na g. Brandnerja vodi preiskovalno sodišče preiskavo. Radovedni smo, če bo mogoče vjeti kakega ptčka. Vsekakor pa bo stvar težka, ker pozna g. Brandner samo enega izmed napadalcev in sicer le navidezno.

Slovensko gledališče. Danes, v sredo ob 3.30 pop. kot kronska redstava: »Navihanci. Zvečer ob 8.15 senzacionalna drama »V plamenu revolucije«.

Zadnja štev. »Jugosl. železničarja« je bila zaplenjena, ker se je dotaknil »nedotakljivih« razmer na državni železniški direkciji, čeprav oo-

polnoma mirno in stvarno. Smo pač v Avstriji.

Kavališki iahači? Slovenski javnosti si dovoljujemo staviti dvoje vprašanj glede kavarne in restavracije g. K. Bleche »Narodni dom«.

Prvič: Ali se mora učiti slovenski gost kavarne in restavracije »Balkan« češki? Seveda, ker drugače jaha nad njim češki natakari. Drugič: Kaj je boljše, ali plačati svojemu češkemu uslužbencu mesto novoletnega darila, abonement v italijanski jahalni šoli Bonita ali proti plačilu najeti slovenskega učitelja svojim češkim uslužbencem? Gospod Bleche je to vprašanje tako-le razvozljaj: Plačal je kot novoletno darilo svojim češkim uslužbencem abonement pri Boniti, da tako lažje jasejo po slovenskih kolegih-natakarih in slovenskih gostih!

V informacijo. Da se ves položaj popolnoma razjasni, prijavimo, da so nam slovenski natakariji, ki so bili na lako neotesan način izpuščeni iz službe (hotelski vratar jim je izplačeval zasluženi denar), izjavili, da nimajo čisto ničesar proti češkemu kolegom, da ne vodijo boja proti njim, da zahtevajo le enake pravice, enakopravnost in enako postopanje od strani češkega gospodarja in se bore le za svojo pravično stvar. Slovenska, slovensko in ne češkoslovenska (!?) ču-teča javnost je vsa na strani slovenskih natakarijev, ker vidi v nastopanju hotelarja K. Bleche čisto navadno brskiranje slovenskega uslužbenstva in gostov. Sploh imamo proti Blechi toliko zanimivega materiala zbranega, da bo naša dolžnost ga priobčiti. — Priobčimo dalje dejstvo, da je g. K. Bleche »Edinost« odprla svoje predale, da pa ni hotela priobčiti popravka, poslanega ji od prizadetega natakarija, češ, da je bil nepravilno sestavljen.

Afera »Balkan« še ni končana. Merodajni faktorji so podvzeli vse korake, da bi se stvar med zidovi rešila. Toda neolikan nastop g. K. Bleche je vse pokvaril. V toliko je bila zadnja vest netočna.

Sentjakobčane je pretresla vest, da je umrl mlad bolevnik, Ernest Može, ki je bil še pred par dnevi pri najboljšem zdravju. Kakor poročamo tudi na drugem mestu, je bil pokolnik blag človek in neutrudljiv delavec na narodnem polju. Pogreb se bo vršil danes, v sredo, ob 3. uri pop. iz mestne bolnišnice. Pogreba se vdeležijo poleg drugih društev tudi »Čitalnica«, šentjakobski »Sokol« (korporativno brez kroja) in godba N. D. O. ki bo igrala žalostinke na zadnji poti. Prizadetim naše sožalje!

Ernest Može. Preleli smo: Prerano si nas zapustil, Ernesto, še bi te potrebovali! Tvoja roka ni nikdar odrekla sodelovanja, tvoje srce se ni strašilo požrtvovalnosti, kadar je šlo za narodno zadevo, kadar je šlo v korist narodu. Daroval si svoje delo, lahko rečemo, daroval si življenje domovini! Kje ti navadno najdemo namestnika; kje ga naj iščemo, da bo enak Tebi, Ernestu Možetu je bilo 28 let in je bil pravi sin svojega silovalega očeta. Z obraza se mu je brala značajnost in poštenost. Poln narodnega navdušenja in življenja, mirnega in blagega značaja; našli ste ga povsod, kjer je šlo v korist naroda. Ne za slavo in ne za osebno čast in pohvalo; bil je skromen in služil je nesebično domovini. Po stanu delavec, tudi po izobrazbi ni zaostajal in se izpopolnjeval vsestransko. Posebno se je zanimal za glasbo. Še v soboto smo ga videli nastopiti pri glasbenem večeru tržaške podružnice »Glasbene Matice«; a poleg tega, da je spretno igral na instrumentu, je bil tudi izborni pevec. Svoičas, ko se je »Dramatično društvo« reorganiziralo, je nastopal tudi pri dramatičnih prireditvah. Bil je odbornik in delaven član »Čitalnice« in je sodeloval pri nastavitvi Sokola pri Sv. Jakobu. Prihujben je bil v vseh krogih in njegov mir in blag značaj ga je napravil priključljivega vsakomur, kdor ga je poznal. Blagemu možu bodi ohranjen blag spomin! Čislani družini naše iskreno sožalje.

Tržaško porotno sodišče. Pred tukajšnjim porotnim sodiščem je pričela danes, v ponedeljek, razprava proti Mateju Gorencu iz Vodenice, težaku staremu 29 let. Obtožen je umora. — Dne 29. nov. pre. l. se je nahajal obtoženec v Škedenju v neki gostilni, katere lastnica je Uršula Kavalič. Kmalu pa je nastal v gostilni prepir med Gorencem in Antonijem Nadokom, med katerima je že bilo staro sovraštvo. Med pretepom je sunil Gorenc Nadoha z nožem v trebuh, nato pa je pobegnil. Gorenc je bil aretiran na svojem stanovanju, Nadoh pa je bil prepeljan v bolnišnico, kjer pa je umrl čez par dni. — Obtoženec se zagovarja, da ga je Nadoh prvi udaril s pestjo po obrazu, nakar pa ni reagiral. Stopil je samo h krčmarici, da se razgovori z njo; ko pa se je povrnil k mizi, ga je Na-

doh vnovič napadel. Kaj se je zgodilo pozneje, pravi obtoženec, da se ne spominja, ker je bil zelo pijan. — O tem dogodku smo svoječasno poročali. Zadeva pa se je vršila precej drugače, kakor jo je opisal obtoženec. — Bile so zaslišane nekatere priče. Razprava je bila opoldne prekinjena. O nadaljevanju in izidu bo mo poročali.

Nepredvidnost pri plinu. V ponedeljek zjutraj je prišel Srečko Brandolin v svojo delavnico, ki se nahaja v ulici Giulia 84. Ko je odprl vrata, mu je vdaril nasproti oster duh po plinu. Brandolin je bil takoj prepričan, da pušča kaka plinova cev, prižgal je vžgalico ter se je blizal z njo cevi. Naenkrat pa se je vžgal plin in dolg plamen je ožgal Brandolina po obrazu, da je imel kmalu vse polno mehurjev. Nesrečnež se je odpravil takoj v bolnišnico.

Samomor preoblečenega vojaka na dopustu. V nedeljo zjutraj, okrog 5. ure, je zaslišal stražnik, ki je stal v službi nedaleč od komisarijata pri Sv. Jakobu, da je počil strel na Istrski cesti. Htel je isto smer, kjer je počil strel, in kmalu je našel na cesti mladega človeka, ki je imel ves obraz raz oblit s krvjo, iz ust mu je tekla kri kar curkoma. Stražnik je odhitel na inšpektorat, odkjer je bil poklican telefonično zdravnik z rešilne postaje. — Čez kakih 15 minut je že bil zdravnik na mestu, a ni mogel storiti nič drugega kakor pa izjaviti, da je mladenič že mrtev. Najpoprej se je mislilo, da se je ustrelil mladenič v usta, ko pa ga je pregledal zdravnik natančneje, je videl, da si je izprožil neznanec kroglo v teme; krogla pa je predrla lobanjo ter možgane ter se je zarila v nebo. — Neznanec ni imel pri sebi nobenega dokumenta, zato se ni moglo vedeti, kdo da je. V neznančevem žepu so našli samo listek na katerem je bilo zapisano: »Danes se umorim«. — Pozneje ga je spoznal v mrtvašnici pri Sv. Justu neki mladenič, ki je dejal, da se imenuje samomorilec Jožef Ludvig, da je star 21 let ter vojak v Gorici. Te dni je dobil dopust, prišel je v Trst, kjer pa se je preoblekel. Vzrok samomora je neznan. Morda disciplina?

Spodletelo mu je. Pred par dnevi je prišel v stanovanje zlatarja Ivana Šauke neznanec. Doma je bila samo zlatarjeva žena. Tej se je predstavil neznanec za instalaterja plina in vode ter je prosil gospo, naj mu dovoli vstopiti v sobo, da vzame nekatere mere. (V sobi pa je delavnica, v kateri so razne dragocenosti.) Žena pa ni dovolila možu vstopa. Tulec pa je rekel gospodini, da je poslan od njenega moža. Gospodinja pa mu vendarle ni verjela, zato se je moral vrniti. — Ko je prišel pozneje domov gospodar, in mu je žena povedala o zahtevi neznanca, je debelo pogledal zakaj on ni niti govoril z nobenim instalaterjem. Neznanec je bil gotovo kak vlomilec, ki je hotel priti z zvijačo v stanovanje zlatarja ter se nabrati tamka dragocenosti brez posebnega truda. — Zadeva je naznanjena policiji.

Slovensko porotno sodišče v Trstu.

Trpljenje c. kr. poštarja — glavarja številne družine.

Trst, 24. marca 1914.

Danes so bili zadnji odnevi socialne bede, trpljenja c. kr. poštarja — očeta 6 otrok pred tukajšnje slovensko poroto, pred katero se je moral zagovarjati bivši načelnik c. kr. poštnega in brzojavnega urada na južnem kolodvoru v Nabrežini, c. kr. poštar Leopold Kampjat, rojen dne 27. januarja 1877 v Mirnu na Gorškem, ki je obtožen zločina po § 181 k. z., storjenega s tem, da si je tekom let 1908—1913 zase prilastil skupni znesek 6857 K.

Obtožnica na kratko konstatira, da je prišel dne 7. januarja t. l. ob pol 8. zjutraj v poštni in brzojavni urad na Nabrežini c. kr. poštni komisar dr. Anton Vagaja na uradno revizijo. Kampjata ni bilo v uradu. Dr. Vagaja je čakal do prihodnjega jutra in ker Kampjata le ni bilo, je dal odpreti blagajno in pisalno mizo Kampjatovo in ugotovil, da manjka uradnega denarja, ki je bil Kampjatu zaupan, za znesek 6857 K.

Zadevo je komisar dne 8. januarja 1914 naznanil orožniški postaji na Nabrežini. Se istega dne ga je nabrežinski orožnik Hafnar aretiral v neki gostilni v Komnu.

Po prečitani obtožnici se je pričelo zasliševanje obtoženega Leop. Kampjata.

Na zadevno vprašanje predsednikovo je obtoženi odkrito priznal, da si je prilastil omenjeni znesek. Na prošnjo predsednikovo je obtoženi nato obširneje pojasnil tek svoje življenske borbe.

Bil je sin revnega, poštenega čevljarja v Mirnu. Oče ga je dal v

Gorico v šolo. Posejal je gimnazijo. Hodil pa je vedno vsaki dan iz Mirna v Gorico in narobe. Dovolil je spodnjo gimnazijo, na kar je po dolgem trudu dosegel službo pri pošti. Vsa njegova službena karijera je bila polna bridkih izkušenj in trpljenja ter pomanjkanja. Svoje dejanje opravičuje s tem, da je imel številno družino, v katero se je naselila tudi večletna bolezen. Sam je moral skrbeti poleg žene že za 6 nedoraslih otročičev. Bofan je bil sam pred tremi leti na pljučnici in legarju. Skrbeti je moral dalje tudi za svojega očeta in sestro, ki je sedaj učiteljica.

Mirnemu, odkritosrčnemu pripovedovanju je tuptam sledila tiha duševna erupcija.

Po zagovoru obtoženčevem je bila zaslišana edina priča, poštni komisar dr. Anton Vagaja, ki je potrdil v obtožnici inkriminirano dejanje ter omenil, da je nabrežinski poštni urad imel nad 12.000 K dnevnega prometa.

Upl na službeno pragmatiko.

Predsednik je nato prečital nekatere pred preiskovalnim sodnikom sestavljene izpovedbe prič-znancev, ki potrjujejo enoglasno, da je bil obtoženec povsem pravičen, pošten in varčen družinski oče, ki ni nikdar pil in zapravljaj. Vedno je gojil lepe nade, da se njegove razmere izboljšajo temeljito z novo službeno pragmatiko. Priče pravijo: Imel je veliko družino — malo plače.

Po končanem dokaznem postopanju je bilo prečitano samo eno glavno vprašanje, če je obtoženi kriv, da si je žase pridržal njemu zaupani uradni denar v znesku 6857 K.

Državni pravdnik je na to pletiral za obsojdo obtoženčevu, ker je njegovo dejanje hudodelstvo, nemoralno in proti zakonu.

Branitelj dr. Josip Mandić je v energičnih in drastičnih besedah polemiziral proti izvajanjem drž. pravdnika, zlasti glede nazora o nemoralnosti, češ, da tudi mnogo še višjih gospodov, kakor je Leopold Kampjat, jemlje neopaženo denar davkoplačevalcev. Govornik nato v jedrnatih besedah oriše tek obtoženčevega življenja, ki predstavlja dolgo verigo trpljenj in moralnih muk. Z globokimi razlogi pledira za popolno oprostitev, omenjajoč, da je imel obtoženec vsak dan lepo priliko si prilastiti velikanske svote erarnega denarja, ker je dnevno imel 12.000 K prometa in velikanski tranzitni promet, da ga ni, je vzrok iskati v tem, da je njegova notranjost še vedno moralno čista.

V ostrih besedah je kritiziral govornik takozvano »ekonomijo« slavnega c. k. erarja, ki ume voditi ekonomijo tako, da nastavlja nižje uradnike tja, kamor spadajo višji. Seveda, kadar je treba plačati princa Wieda, je takoj denar! (Tu ga predsednik odločno zavrne.)

Branitelj dalje razmotriva medsebojne odnose erarja do obtoženca tudi s trgovskega stališča ter konstatira, da je c. k. erar še vedno napravil izborni kupčijo, ker je obtoženec, ki je sedaj disciplinarnim potom izpuščen iz službe, tekom 16 let plačeval svoje mesečne dokeske v pokojniški fond.

Končno apelira na porotnike, naj imajo oziir tudi na številno njegovo družino, zlasti ko še njegova žena pričakuje še eno dete.

Temperamentni branitelj govori je napravil na sodnike, porotnike in številni avditorij globok vtis.

Posvetovanje porotnikov je bilo kratko; ob 1. uri je njih predsednik naznil pravorek, ki se je enoglasno glasil »ne«. Sodišče je nato obtoženca oprostilo vsake krivde. Ginen se je obtoženec poklonil porotnikom in drhte vrnil k svoji soprogi, ki ga je nestrno pričakovala v predsobi.

Omenjamo zanimivo dejstvo. Jetniški pazniki, ki so trpina Leopolda Kampjata stražili, imajo lepše mesečne dohodke, kakor on, brez vsake večje odgovornosti; on pa je bil za vsak vinar odgovoren erarju, skozi njegove roke so šli tisoči, milijoni na leto, a za to je dobival be-raško plačo. Tudi mi mu iskreno čestitamo in želimo bedni družini bolj-šo, svetlejšo prihodnost!

Najnovejša telefonska in brzojavna poročila.

Iz Gorice.

(Telefonsko poročilo našega rednega poročevalca.)

Pogajanja med laškimi liberalci in klerikalci definitivno razbita.

Gorica, 24. marca. Danes je vodstvo laške klerikalne stranke kamoristom oficielno sporočilo, da ne more sprejeti njihove ponudbe glede

skupnega nastopa pri občinskih volitvah. S tem so pogajanja definitivno razbita.

Laški klerikalci se volitev v 3. razredu ne bodo udeležili.

Gorica, 24. marca. Laški klerikalci se občinskih volitev v 3. razredu oficielno ne bodo udeležili.

Laški liberalci hočejo biti korajžni. Gorica, 24. marca. Jutri imajo kamoristi volilni shod, na katerem bodo postavili 24 kandidatov, kar za vse tri razrede.

Kaj pa kaj Nemci počno?

Gorica, 24. marca. Tudi Nemci hočejo kar naenkrat biti samostojni. Jutri zvečer imajo shod, na katerem bodo sklepali, ali bodo volili skupno s kamoristi ali pa samostojno. Brž-kone bodo v II. razredu postavili samostojne kandidate.

Med Nemci je močna struja, ki odklanja delo s kamoristi. Samo Wieser — mogočni Wieser — se ne čuti dovolj močnega in ima premalo korajža za samostojno pot zato si želi pomagacev, pa če so to magari Lahi.

VELIKI NEREDI V OBČINSKI BLAGAJNI V MUNICIPIJU.

Kamoristi imajo za to strah pred opozicijo.

Gorica, 24. marca. Iz zanesljivega vira smo zvedeli, da se je na

municipiju prišlo na sled velikim neredom v občinski blagajni. Razkritja bi prinesla večje stvari na dan, kakor v Pufju. Kamoristi imajo vsled tega velik strah pred opozicijo in so sklenili napeti vse sile, da izvolitev opozicije v občinski svet na vsak način preprečijo.

SLOVENSKA ZMAGA.

(Brzobjavno poročilo.)

Trbovlje, 24. marca. Danes popoldne se je konstituiral novoizvoljeni občinski odbor. Županom je izvoljen dosedanj Vodušek, podžupanom pa Kramer. Slovenci in soc. demokrati imajo šest svetovalcev, Nemci pa tri. Župan je takoj po izvolitvi v zahvalnem nagovoru povdarjal slovenski značaj občine, njegovi izjavi so se pridružili tudi Slovenci in socialni demokrati. Slovenci razpolagajo v novem odboru s sedemnajstimi glasovi, Nemci maksimalno s trinajstimi. Nemci so odšli z današnje seje poparjeni in pobiti.

VLADA ENOTNA.

Pariz, 24. marca. »Agence Havas« zanikava vse vesti o sporu med kabinetom in o demisiji vlade.

ANGLEŠKA VLADA POGORELA.

London, 24. marca. Tudi vlad/blizustoječi listi izjavljajo, da je vlada

Nogavice in druge pletenine, dalje ovratnike in v to stroko spadajoče blago dobite najceneje v

specijalni trgovini **A. & E. Skaberné**

Mestni trg šte. 10.

Velika izbira!

Solidna postrežba!

FRAN KRAIGHER

krojaški mojster

Gosposka ulica šte. 5

se priporoča slavnemu občinstvu za naročila vsakovrstnih oblek po meri. — Inozemskega in domačega blaga v eno na izbero. — Sprejema tudi izdelovanje oblek in popravila. — Cene zmerne. — Izdeluje vsakovrstne svetovno znane gumbe iz svile in blaga, tpežne tudi za eksport po morju.

Krasno posestvo

10 minut od Šoštanja oddaljeno, katero obsega hišo, obokano gospodarsko poslopje in 15 glav živine, obokane svinjake, kozolec s 6 okni ter mlin komaj 30 korakov od hiše, je poceni naprodaj. Posestvo leži popolnoma v ravnini in meri 18 ha 33 m 53 m². Kdor želi kupiti res lepo posestvo, naj ne zamudi te ugodne prilike!

Natančnejša pojasnila daje gospod Fran Rajšter v Šoštanju.

Odvetnik

Dr. Karl Koderman

naznanja, da je otvoril svojo odvetniško pisarno

v Mariboru.

Tegetthoffova cesta 36.

Telefon št. 192.

Tukajšnja podružnica neke prvovrstne in najbolj vpeljane inozemske zavarovalne družbe za življenje sprejme

2 potovalna uradnika

ki morata biti reprezentativna in v stroko dobro vpeljana. Plača stalna in visoka. Ponudbe je pošiljati na poštni predal 23.

V svojem boju proti ljudem iz Ulstra podlegla. V vrstah irskih nacionalistov vlada vladal umika vlade velika potrtost. Vlada je bila prisiljena kapitulirati i diktaturo oficirjev. Zadržanje vlade se pripisuje osebnemu vplivu kralja. Kriza radi Ulstra je prekoračila kritično točko.

DANILO SE ODPOVE PRESTOLU.

Belgrad, 24. marca. »Stampa« poroča, da se bo črnogorski princ Danilo odvedal prestolu na korist princa Mirka. Vzrok odstopa je v tem, da je njegov zakon ostal brez otrok.

DEFRAVDACIJA.

Lvov, 24. marca. Tu so zaprli železniškega uradnika Wohla, ker je defraudiral 30.000 K denarja.

POSOLJLO V SARAJEVU.

Sarajevo, 24. marca. Po dolgi seji v občinski msvetu se je sprejel sklep o najetu 10 milijonskega posolila.

HRVATSKE STVARI.

Budimpešta, 24. marca. Sporazum med koalicio in Skerlečem ter ogrsko vlado glede izlastitvenega zakona je dosežen.

ČEŠKO-NEMŠKA POGAJANJA.

Praga, 24. marca. Na današnji plenarni seji nemških agrarnih poslancev s Češkega se je konstatiralo, da agrarci pripoznajo potrebo češko-nemškega sporazuma, toda da je v sedanjih razmerah vsaka takšna akcija brezvspešna in tudi stranka nima namena z njo začeti.

MADAME CAILLAUX.

Pariz, 24. marca. Pri preiskovalnem sodniku se zna madame Caillaux silno izbornu zagovarjati: Vsa njena krivda se je v današnji preiskavi pokazala v mnogo milejši luči.

S POROKO NE BO NIČ.

Bukarešt, 24. marca. Listi poročajo, da ne bo nič s poroko grškega prestolonaslednika Jurija z rumunsko Elizabeto.

Mali oglasi.

Beseda 5 vinarjev. Najmanjši znesek 50 vinarjev. Pismenim vprašanjem je priložiti namko 20 vinarjev. — Pri malih oglaših ni nič popusta in se plačujejo vnaprej; zunanji inserenti v znakah. Zaključek malih oglasov ob 6. uri zvečer.

Damske žalne obleke (kostume) vse velikosti po najnovejšem kroju priporoča konfekcijska trgovina A. Lukič, Pred škofijo 19. 99—x

Močan deček, ki se je že dve leti učil ključavnicarstva, išče mesta kjerkoli, če mogoče z oskrbo. »Vatence II.«, glavna pošta, Ljubljana. 132—1

Meblovana soba z lepim razgledom, se odda. Prisojna ulica 3. 134—2

Jos. Kunstler, Ljubljana, Lepi pot sprejme takoj dva vajenca za kovaško obrt.

KORESPONDENCA.

Gospodična, simpatične zunanosti, stara 18 let, želi korespondence z inteligentnim gospodom. Naslov: »Tajna sreča«, poštno ležeče, Ljubljana. 133—1

Kako se pljučne bolezni, dušljivi kašeli in naduho

popolnoma ozdravi, poročam vsakomur brezplačno. Pošljite za odgovor kuverto z namko na gospo B. KOLENSKA, Vršovice štev. 383 pri Pragi (Češko).

Krojaštvo

Ivan Kersnič v Ljubljani, Sv. Petra cesta 32, I. nadstr. nad kavarno »Avstrija« se priporoča slav. občinstvu za izdelovanje vsakovrstnih oblek po najnovejši modi. Solidno delo, zmerno nizke cene, znano pohvalna postrežba. — Popravila se hitro in ceno izvršujejo.

Angelo Novak Ljubljana

Čevlji

prvovrstne kvalitete
kakor elegance!

16.50

12.50

Šelenburgova
ulica

FR. P. ZAJEC
izprašani optik.

Zalagatelj c. in kr. armade, vojne mornarice, domobrancev itd.

Ljubljana, Stari trg 9.

V tej stroki najzanesljivejša tvrdka.

Edino pri meni na razpolago zelo podučljivi prvi slovenski optični ceniki, dobi ga vsakdo zastonj.

Specialist za očala in žčipalnike.

Toplomere, barometre, daljnogleda itd.

Z električnim obratom moderno urejena delavnica.

Za prvovrstno optiko se jamči.

„Zdravnik želodca“

je edina posebnost želodčnega likerja iz zdravih rastlin, kateri izbornu upliva proti slabosti v želodcu ter ga radi tega v nobeni družini ne bi smelo manjkati.

Edna posebnost
likerja je
Zdravnik želodca.

Med dobrim najboljšje je

„Puch“ vozno kolo

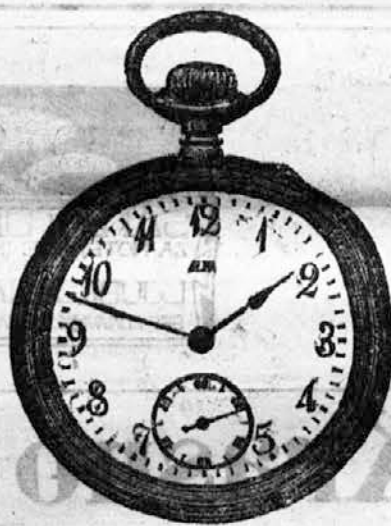
model 1914.

ki so vsled lahkega teka in trpežnosti povsod najbolj priljubljena.

Glavno zastopstvo in zaloga

IGN. VOK, specialna trgovina šivalnih strojev in koles

Ljubljana. — Sodna ulica št. 7. — Ljubljana.

Izšel je nov lep cenik s koledarjem, vsebuječ razne novosti z najnižjimi cenami. Kdor želi kaj kupiti, naj ga hitro naroči, je tudi po pošti gratis.

F. ČUDEN,

Ljubljana,

Prešernova ulica št. 1.

Kolesarji! Izšel je

prvi slovenski cenik

domače tvrdke

A. GOREC

špecialna trgovina s kolesi in deli.

LJUBLJANA

Marije Terezije c. 14 (Novi svet, nasproti Kolizeja)

priznana najboljših

ADLER in ES-KA koles

ter posameznih delov.

Na zahtevo se pošlje vsakomur zastonj.

Pri nakupu različnega manufakturnega blaga, se blagovolite obrniti na tvrdko

A. & E. Skaberné Mestni trg 10.

obstoji od l. 1883.

Na debelo in drobno!

Prenočišče. — Gostilna. — Buffet.

TRST Hinko Kosič TRST

ulica Carradori 15 (vokal Geppa)

se priporoča cenjenim tržaškim gostom in v Trst prihajajočim potnikom.

Modistinja

Minka Horvat, Ljubljana, Stari trg 21.

Priporoča svojo veliko zalogo damskih in otroških klobukov, športnih čepic in vseh potrebščin za modistke. — Popravila se točno in najcenejše izvrše.

== Za 39 kron ==

Dobe se pri Bernatovič, Ljubljana, lepi najmodernejši površniki ali double raglan v vseh velikostih in barvah, elegantna obleka najmodernejšega kroja, enovrstni ali dvovrstni gumbi, moderne hlače solidne barve, modni piket gilet ali polsvileni in lahki fini klobuki v vseh barvah.

Za 29 kron.

Površnik za dečke, raglan Hubertus, elegantno obleko najmodernejšega kroja, lepe moderne barve, separatno kratke ali dolge hlače, imitirane usnjate hlače, klobuk ali čepico marine ali športno.

Za 19 kron.

Otročji površnik marine Sacco ali Hubertus Costim, kratke hlače v vseh barvah, separatno hlače, klobuk ali čepico.

Za 33 kron.

Za dame modni angleški kostum (tango fazona) ali pol dolgi paletot, športno pleteno jopico, spodnje ali gornje krilo, bluzo in športno čepico, hišna halja kreton ali pol delain.

Za deklice 2/3 ceneje, za manjše polovico ceneje.

Nepremočljive dežne drap-plašče za dame in gospode od 13 kron naprej.

Nadalje vse v najfinjši vrsti za dame in gospode pošiljam drage volje na deželo znanim odjemalcem brez povzjetja na izbiro po priznani čudovito nizkih cenah.

Postrežba točna in solidna.

Angleško skladišče oblek

O. Bernatovič, Ljubljana, Glavni trg 5.-6.

Telephon 132.

Velika izbira
okusnega in modernega
blaga za ženske
obleke in bluze.

Le najnovejše
rute in šerpe.

Bogata zaloga vsakovrstnih
preprog in zaves.

Garniture in pre-
proge
za čez divane in za na steno.

Potne odeje.
Linolej.

Izkušeno dobri šifoni,
kontenine in platna.
Namizno perilo in robci.

Vljudno se priporoča
manufakturna trgovina

J. Grobelnik

Ljubljana, Mestni trg 22
naspr. lekarne.

Vnanja naročila se točno izvršujejo.